

Izhaja vsak četrtek
velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom
za celo leto 3 gld. — kr.
pol leta 1 „ 60 „
četrt leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravištvu v škofjsk.
poslopju (Bischofshof)
Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sobne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste

prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spre-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čaje od navadne vrsti-
ce, če se natise en-
krat, 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Nemško-magjarske ljubeznjivosti.

V dopisu iz sosedne nam Koroške, je razloženo, kako so hvaležni Slovenci dostojno slavili spomin nepozabljivega jim rojaka Janežiča. Glasovit nemčur iz Belaka je pri tej priliki ves razsrdjen začel na Slovence bljavati sledeče besede, ki se slovenski glasé: v kratkem bodo Slovenci svojega Gospod-Boga križali. Jaz bi 20 krepkih korporalov tje poslal, in vsakemu, ki pride k svečanosti, dal 25 odmeriti, tistimu pa, ki bi kaj govoril, 50; jaz bi te svinjske glave (Schweinsköpfe) že naučil narodno politiko vganjati. Avstrija je nemška. Obesiti bi morali te pse (Hundskerle), pa knez Bismark bo jih že naučil hoditi. To je lep kos nemške omike in nov dokaz, kako ljubeznjivo dobro se pač nam Slavjanom godi, da med takimi sosedi živimo?! Za blagor državljanov skrbljiva vlada pa je na Koroškem, kder prebiva 122.000 Slovencev, pri slovesnosti za slovenskega rodoljuba strogo prepovedala razviti slovensko zastavo. Ali to nič ni branilo, da je isti den v Celovcu mrgolelo pruskih zastav, ker so neki Dunajski pevec prišli pet in pit na Koroško. Še celó 12.000 Veliki zvon je moral trpeti, da so mu na ledeno glavo zasadili velikansko nemško-prusko zastavo. Toda vse te ljubeznjivosti so le pene, gola igrača, ako jih primerjamo ljubeznjivostim, koje Slavjanom sedaj delivajo — Magjari!

Kri ni voda. Klic nature je in glas krvi, ako avstrijski Slavjani močno se zanimivamo za nesrečne naše po krvi nam brate in sestre na Turškem. Kar oni trpijo, to tudi nas zaboli in kdor jim škoduje in jim v najsvetejši vojski za vero, za dom, za človeku spodobno življenje zapreke dela, ta žali in rani tudi nas. In to je, kar sedaj Magjari delajo. V novinah smo brali, da leži v Peštu 60.000 pušek ostraguš, koje so Srbi na Nemškem in v Belgiji kupili in plačali, magjarska vlada pa pri prevažanju pograbila. Vso mejo proti Turčiji so za nas in za Srbe zaprli, le Turkom je odprta, vsako pobiranje eufanja za srbske ranjence so strogo prepovedali. Ob enem so začeli

srbske domoljube na Ogerskem, v Banatu, v Slavoniji in Hrvatskem zapirati. Nek rodoljub iz Moziirja, ki je te dni potoval črez Ogersko v Beligrad, poroča, da je samo v Temešvaru zaprtih 300 Srbov. Da mora tako postopanje Magjarov Srbe in sploh vse Slavjane neizmerno razžaliti, tega nam na široko razkazivati ni potreba, tem menje, ker še mnogo avstrijskih Slavjanov živi, ki so l. 1848 pomagali puntarske Magjare in njihove nemške in laške pomagače potlačiti in Avstrijo rešiti. Blage iste može mora tolika sprememba v Avstriji res močno boleti! Ljudje, ki so takrat pred zmagavno avstrijsko vojno morali v tuje dežele pobegniti, sedijo sedaj na ministerskih stolih. Tista stranka med Nemci, ki sedaj pri nas gospodari, je bila z Magjari vred pobita, a sedaj je na vrhu že 10 let potem, ko je Avstrijo razčesnola na dvoje!

Kako da nemško-ustavaška stranka pri nas gospodari, to čutimo nemilo Nemci in Slavjani vsi v denarstvenem obziru, v narodnem pa Slovenci in Čehi. „Slov. Gosp.“ je to že mnogokrat po neusmiljenih številkah dokazival. Kam pa lepe ogerske dežele in njihove narode drvi in paha magjarska oholost, gospodstvaželjnost, in zapravljivost, to naj pojasnijo sledeče številke.

Leta 1867 se je začel nesrečni dualizem, ustavaki so začeli pri nas, Magjari pa na Ogerskem gospodariti. Magjari takrat niso imeli niti krajcarja lastnih dolgov — a sedaj v komaj 9 letih pa jih imajo več, kakor 452 milijonov. Kajti l. 1867 so vzeli na posodo 85 milijonov; l. 1868 celih 20 milijonov; l. 1870 zopet 24 milijonov, l. 1871 samo 6 milijonov, l. 1872 že 84 milijonov, l. 1873 celó 153 milijonov in l. 1874 zopet 80 milijonov; skup 452 milijonov dolga v 9 letih ljubeznjive magjarske vlade! Zavolj silnih obresti, ki jih ovi strašni milijoni vsako leto požirajo, so ubogim davkeplačiteljem dače grozno pozvišali in nategnili tako, da jih ti več poplačati ne morejo. Samo letos, ko se, kakor je slišati, dače na Ogerskem še precej redno vplačnjejo, se bojé, da bo ob koncu leta zmanjkalo 120 milijonov, koje bo treba pokriti — z novim posojilom. Ali kdo bo

Magjarom tedaj še kaj posodil, ker že sedaj ministri 2 leti zastonj iščejo človeka, bodi Kristijan bodi Jud, ki bi jim denarjev posodil?! Ako jim do novega leta ne dojde zdatne pomoči, morajo Magjari l. 1877. napovedati — krido! Imajo li Magjari upanja kaj, da dobijo pomoči? Imajo! Kde? No, pri naših nemških ustavovercih in liberalcih! To ni prazna šala! Kajti naši ustavoverni ministri in pa magjarski so se pogovorili o novi nagodbi z Ogersko na 10 let. Kakošna da je ta nagodba, to še ni znano, pa bo brž prišlo na den v prihodnji seji državnega zbora. Vendar da ljudi nekoliko pripravijo na čudne reči, ki bodo takrat morale na svitlo, so začeli nekateri nemški liberalni listi pisati, da bi naj mi Magjarom pomagali v denarjih in si tako njihovo prijaznost, oh in še ljubeznjivost, za vselej pridobili. Tednik „Finanzielle Fragmente“ naravnost priporoča, da bi naj mi od Magjarov 450 milijonov dolga prevzeli. To je vendar goropadno! Ni dosti, da so nam ustavoverci naložili okoli 600 milijonov novega dolga, sedaj bi še naj od Magjarov prevzeli 450 milijonov! Po tem takim bi avstrijske narode dualizem v vsakih 10 letih stal — 1000 milijonov! Kolika sreča in ljubeznjivost!

Cerkvene zadeve.

Val. Orožnov spominek se je 17. t. m. po železnici odposlal v Celje. Vožnjo od Celja do sv. Franciška in vzdvanje bo g. Jož. Lipold v Mozirju priskrbel. Mariborski odbor za spominek je iz Mozirja prejel 156 fl. 20 kr. Hranilnica je od te glavnice plačala 1 fl. 80 kr. obresti. Gosp. Murnika se je za spominek izplačalo 135 fl. ostalih 23 goldinarjev pa g. Lipoldu nazaj poslalo.

Ignacij Orožen. Janko Pajk. Lav. Gregorčec.

Č. g. Anton Žuža, častni kanonik, dekan, nadžupnik v Laškem, 4 leta že zlatomešnik, so prejeli od cesarja viteški red Franc-Jozefov za svojo mnogoletno in jako zaslužno delovanje kot duhovnik in državljani. Častitljivi gospod so pa tudi v narodnem oziru vselej in povsod zgled zvestega, požrtvovalnega narodnjaka ter se vedno in vedno s prav mladeniškim ognjem zanimajo za vse, kar bi ljubej nam slovenske domovini služilo na čast in blagor. Mnogo let že marljivo podpirajo slovenske časnike, vsakovrstna slovstvena podvzeta in društva. Sv. Mohorjevo društvo, Matica slovenska, tiskovno društvo v Mariboru itd. jih šteje med ustanovnike in tudi Slov. Gospodarja bili so vselej blagodušen podpornik. Bog nam jih ohrani še mnoga, mnoga leta!

Iz Slatine se piše v „Kat. List“, da vsako leto od začetka majnika do konca kimovca pride tje do 2000 ljudi se zdraviti z vodo. Dopisnik posebno hvali pobožnost ondotnega štajerskega ljudstva, in še posebej bogoljubnost in poštenost številnih ženskih poslov v tem času pri tej napravi. Vsaki nedolžnost iz oči sije. Vsaka prej-

den se podà v nevarno službo, se potrdi s prejetjem ss. zakramentov; tako tudi po opravljeni strežbi; mnogo jih zraven tega vsak teden, pa tudi še po 2–4krat na teden gre k sv. Obhajilu. Nekatere že o 1/2 5 uri zjutraj čakajo na sv. mešo, akoravno imajo silno dela, ter je njih večina vsak dan pri sv. meši; o nedeljah in praznikih pa bi si vsaka štela za največji greh, ako bi ne slišala sv. meše. Pri natakanji vode prepevajo Slomškove pesmi. — Taka zvestoba do Boga in skrb za lastno zveličanje je pač lep zgled za posle in vse mlado ženstvo.

V nekem mestu Renskih pokrajin se je veliko tisoč oseb zbiralo, da bi bili preblašeni Devici posebno čast skazovali; trdili so namreč, da se je bila ondi nedavno nebeška Kraljica prikazala. Kmalu so prihruli tudi udje državne policije in žandarji, pa ne zato, da bi bili tudi oni Marijo počastili, temuč s sabljami in bajoneti so pobožno množico razgnali. V prebrisani (?) in prosti (?) Nemčiji je tedaj Mariji prepovedano se prikazati. Danica.

Procesije na Laškem so frajmaurški ministri popolnem prepovedali. Vsled tega je ljudstvo močno razdraženo, posebno tam, kder so bili božji poti. Krčmarji in štacunarji, ki so poprej bili pri volitvah čisti liberalci in najhujši rogovileži za liberalne in frajmavrske volitve, so sedaj žestoki klerikaleci in si želijo stare procesije nazaj. V nekem mestu na Toškanskem so ljudje na predvečer Velike gospojnice od škofa zahtevali, naj peljajo po stari navadi procesijo. Škof so odrekli. Razkačena truma je potem vdrla v zvonik in zvonila celo noč, napadila žandarje in se le 3 komandijam vojakov umaknila. Sedaj je ministre začel strah obletavati, da se nebi enaki dogodki tudi drugod ponavljali. V tej zadržki so poslali pismo do župnikov, naj vselej pri gospodski pismeno prošnjo vložijo, kedar bo ljudstvo kako procesijo želelo. Ti pa so naj poprej kardinala Patricija poprašali, kaj jim je storiti, in so potem ministrom odgovorili, da ne bodo prosili nobenega dovoljenja za procesije. Ako hočejo Lahi zopet imeti svete procesije, naj poprej sami odpravijo nespodobno postavbo, po katerej so nje zatrli! Tako je prav, to je možko in dostojno postopanje!

Gospodarske stvari.

Splošna ravnila gledé gnoja.

M. II. V obče se v vsakdanjem življenju potem, koliko se ima gnoja njivi podati, razločuje trojna, t. j. močna, srednja in slaba ali pa tudi cela in polovična gnojitev. Za najvažnejša gnojiva so se stalne številke postavile, ki so n. pr. 190–225 metr. centov (380–450 navadnih colnih centov) živalskega ali hlevnega gnoja daje močno, 85–110 metr. centov (170–220 colnih centov) pa slabo gnojitev na oral (0.57 hektare). Oblika,